

VUODEN 2023 TALOUSARVION TÄYTÄNTÖÖNPANO-OHJEET

Sisällys

Käyttösuunnitelman vahvistaminen	1
Talousarvion sitovuustaso	1
Raportointi	1
Määrärahojen muutokset	2
Hankinnat ja investoinnit	2
Hankintarajat	3
Sisäiset menot ja tulot	3

Käyttösuunnitelman vahvistaminen

Hallintosäännön 54 §:n mukaan kunnanhallitus ja lautakunnat hyväksyvät talousarvioon perustuvat käyttösuunnitelmat.

Käyttösuunnitelmat on vahvistettava helmikuun 2023 loppuun mennessä.

Talousarvion sitovuustaso

Talousarvion sitovuustasoksi valtuusto on määrännyt tehtäväalueittain toimintakatteen ja henkilöstömenot. Vesihuoltolaitoksen sitovuustasoksi määrättiin, muista tehtäväalueista poiketen, tilikauden tulos.

Investointien osalta sitovuustaso on projektikohtainen määräraha.

Raportointi

Hallintokuntien on seurattava tiiviisti toimialueensa taloudellista ja toiminnallista kehitystä ja raportoitava lautakunnalle niin, että se on tietoinen toimialueensa tilanteesta niin taloudellisesti kuin toiminnallisestikin. Toimielimet seuraavat talousarvion toteutumista kuukausitasolla (hall.sääntö 55 §).

Kunnanhallitukselle raportoidaan toimielinten talousarvion toteumat sekä ennuste koko vuoden toteumasta kuntatasolla kuukausittain huhtikuusta lähtien pois lukien heinäkuu. Toimielinten raportoidat osavuosisikatsaukset viedään kunnanhallitukselle ja valtuustolle tiedoksi koko kunnan

osavuositarkastuksen raportoinnin yhteydessä. Osavuositarkastukset toimitetaan 31.3., 30.6., 30.9. ja 31.12. tilanteista.

Määrärahojen muutokset

Hallintosäännön 57 §:n mukaan talousarvioon tehtävät muutokset on esitettävä valtuustolle talousarviovuoden aikana.

Kunnanhallitus toteaa, että mikäli toiminnassa tapahtuneista ennalta arvaamattomista syistä johtuen talousarviota tarvitsee muuttaa kesken talousarviovuoden, on hyvin perustellut esitykset tuotava kunnanhallitukselle **viimeistään 15.11.2023 mennessä**.

Mikäli toiminnassa tapahtuu merkittäviä muutoksia jo aikaisemmin, on lautakuntien tehtävä muutosesitys välittömästi kunnanvaltuustolle ottaen kuitenkin huomioon se, että ylitykset tulee ensi sijassa kattaa hallintokuntien sisältä. Hallintosääntö sisältää maininnan siitä, että talousarviovuoden jälkeen talousarvion muutoksia voidaan käsitellä vain poikkeustapauksissa. Tämä tosiaan tarkoittaa vain poikkeustapauksia, jolloin ylitys on ollut mahdollista havaita vasta aivan vuoden lopussa.

Lisäksi kunnanhallitus korostaa, että määrärahan muutosesityksessä on selvitettävä myös muutoksen vaikutus toiminnallisiin tavoitteisiin ja tuloarvioihin. Vastaavasti toiminnallisia tavoitteita ja tuloarvioita koskevassa muutosesityksessä on selvitettävä muutoksen vaikutus määrärahoihin. Samoin on tuotava esille se, että jos joltain muulta hallintokunnan alaisuudessa olevalta tulosalueelta on vastaavasti määrärahoja säästymässä tai tulomäärärahat ylittymässä. Toisen vastuualueen määrärahojen säästyminen tai tulomäärärahojen ylittyminen ei poista ylityspyynnön tekemisvelvoitetta valtuustoon nähden mutta sitä voidaan käyttää perusteena ylityksen kattamiseen.

Hankinnat ja investoinnit

Käyttöomaisuuden hankinnat jakautuvat kirjanpidollisesti pitkävaikutteisiin investointimenoihin ja lyhytvaikutteisiin käyttömenoihin. Investointimenoiksi kirjattaviin hankintoihin käytetään talousarvion investointiosassa olevia määrärahoja ja niistä tehdään kirjanpidossa suunnitelman mukaiset poistot. Käyttömenoksi kirjattavat hankinnat kirjataan kokonaan talousarviovuoden kuluiksi.

Irtaimiston osalta alle 8 500 euron arvoiset hankinnat ovat käyttötalous-menoja ja sen ylittävät puolestaan investointimenoja. Alle 8 500 euron hankinta voi olla investointimenoa vain siinä tapauksessa, että hankinta liittyy osana johonkin isompaan kokonaisuuteen. Rakennushankkeiden osalta investointimenoihin luetaan kuuluvaksi sellaiset hankkeet, joiden arvo on vähintään 8 500 euroa ja jotka samanaikaisesti ovat suuruudeltaan vähintään 3 % kiinteistön kirjanpitoarvosta.

Merkittävimpien investointien (yli 50 000 euroa) osalta edellytetään suunnitelman ja investoinnin seuranta sekä takaisinmaksulaskelmien laatimista. Kullakin investoinnilla tulee olla vastuuhenkilö, joka vastaa tilaajan vaatimusten täyttymisestä.

Investointikohteen valmistuttua siitä tulee tehdä taloudellinen loppuselvitys, jossa esitetään siihen varatut ja käytetyt määrärahat.

Tieto- ja toimistotekniikan laitteet ja ohjelmistot rahoitetaan leasing-rahoituksella. Aivan pieniä yksittäisiä hankintoja ei ole perusteltua rahoittaa leasing-rahoituksella, vaan tämän rahoitustavan käyttö edellyttää usean laitteen samanaikaista hankintaa ja/tai kohtuullisen suuruista hankintakustannusta. Leasing-rahoitusta käytettäessä rahoittajana toimii kunnanhallituksen päätöksen mukaisesti Danske Finance Oy. Hankintaa tehtäessä myyjälle tulee ilmoittaa, että lasku lähetetään Danske Finance Oy:lle. Laskun lähettämiseen liittyvät menettelytapaohjeet löytyvät tiedostosta: X: Talous> Leasing-rahoitus>Leasing-limiitin ohje (ohjekirjeessä yritysnimenä vanha Sampo Rahoitus!).

Toimielinten on vahvistettava menotositteiden hyväksyjät. Jos hyväksyjä/hyväksyjät vaihtuvat, on siitä tehtävä päätös erikseen.

Hankintarajat

Hankinta	Suora hankinta ilman päätöstä	Viranhaltijapäätöksellä	Toimielin-päätöksellä
Kunnanhallitus	-1 000 €	-15 000 €	15001 €-
Tekninen lautakunta	-1 000 €	-15 000 €	15001 €-
Opetus- ja varhaiskasvatusltk			15001 €-
- oppilaitosten rehtorit	-1 000 €	-5 999 €	
- johtava rehtori	-1 000 €	-15 000 €	
- varhaiskasvatusjohtaja	-1 000 €	-15 000 €	
Hyvinvointilautakunta			15001 €-
- kirj.- ja kultt.toimen johtaja	-1 000 €	-5999 €	
- hyvinvointijohtaja	-1 000 €	-15000 €	
Rakennus- ja ympäristöltk	-1 000 €	-15000 €	15001 €-

Sisäiset menot ja tulot

Sisäiset laskut tilapalvelujen vuokrasta sisältäen kiinteistökulut, poistot, huoltomiespalvelut ja siivouksen laskutetaan neljännesvuosittain toteutuneiden kustannusten perusteella. Sisäiset aterialaskut hyväksytään ja kirjataan käytön mukaisesti kuukausittain.

KUNNANHALLITUS